

LATVIJAS BANKAS KONSULTATĪVĀ FINANŠU TIRGUS PADOME

K. VALDEMĀRA IELA 2A, RĪGA, LV-1050, LATVIJA. TĀLRUNIS +371 67022300, E-PASTS INFO@BANK.LV, WWW.BANK.LV

PROTOKOLS

Rīgā

2024. gada 17. jūlijā

Nr. 001.31-02/2024/9

Klātienes sēde, kurā atsevišķi sēdes dalībnieki piedalās attālināti (izmantojot MS Teams videokonferenci).

Sēdi vada:

Latvijas Bankas konsultatīvās finanšu tirgus padomes (turpmāk – Konsultatīvā padome) vadītāja, Latvijas Bankas prezidenta vietniece Santa Purgaile.

Sēdē piedalās Konsultatīvās padomes locekļi:

Nebanku finanšu pakalpojumu sniedzēju asociācijas valdes loceklis Andris Arhipenko (*piedalās attālināti*),

Latvijas Finanšu nozares asociācijas valdes priekšsēdētāja Sanita Bajāre (*piedalās attālināti*),

Latvijas Kooperatīvo krājaizdevu sabiedrību savienības valdes loceklis Artūrs Korbutis (*piedalās attālināti*),

Latvijas Bankas padomes locekle, Latvijas Bankas neregulējuma komitejas vadītāja Ilze Posuma,

Latvijas Privātā un Iespējkapitāla asociācijas izpilddirektore Anita Titova.

Sēdē nepiedalās Konsultatīvās padomes locekļi:

Latvijas Apdrošinātāju asociācijas prezidents Jānis Abāšins,

Latvijas Profesionālo apdrošināšanas brokeru asociācijas valdes priekšsēdētājs Agris Auce,

Latvijas Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas iestāžu asociācijas valdes priekšsēdētājs Dmitrijs Kačanovs,

Latvijas Bankas prezidents Mārtiņš Kazāks,

Latvijas Apdrošināšanas brokeru asociācijas valdes priekšsēdētājs Aigars Krūms.

Pieaicināti:

Latvijas Privātā un Iespējkapitāla asociācijas valdes loceklis Harijs Švarcs,

Regulējošo prasību, analīzes un metodoloģijas pārvaldes Regulējošo prasību daļas galvenā regulējuma eksperte Sandra Sedleniece,

Regulējošo prasību, analīzes un metodoloģijas pārvaldes Regulējošo prasību daļas vadītāja Marina Miļanceviča (*piedalās attālināti*),

Apdrošināšanas un pensiju uzraudzības pārvaldes vadītāja Evija Dundure.

Sēdi protokolē:

Latvijas Bankas Ģenerālsekretariāta Vadības sekretariāta un starptautisko attiecību daļas vadības sekretāre Ilze Grava.

Sēdes darba kārtība:

1. Noteikumu projekts "Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanas pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi".

Sēde sākas plkst. 11.00.

1. Noteikumu projekts "Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanas pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi".

(Ziņo: S. Sedleniece; Izsakās: S. Purgaile, H. Švarcs, E. Dundure, S. Bajāre, A. Korbutis, A. Arhipenko)

S. Sedleniece informē sēdes dalībniekus, ka noteikumu projekts "Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanas pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi" (turpmāk – noteikumu projekts) tika nodots sabiedrības līdzdalības apspriešanai līdz 2024. gada 8. maijam. Sabiedrības līdzdalības rezultātā par noteikumu projektu tika saņemti vairāki priekšlikumi un iebildumi, kuri tika daļēji ņemti vērā, precizējot noteikumu projektu, un tālāk tika virzīti izskatīšanai Konsultatīvās padomes 2024. gada 11. jūnija sēdē (aptaujas kārtībā), kuras laikā tika saņemts Latvijas Privātā un Iespējkapitāla asociācijas (turpmāk – LVCA) priekšlikums par iespējamu papildinājumu pārskatu datu tvērumā saistībā ar parakstīto, bet neiemaksāto kapitālu alternatīvo ieguldījumu fondos (turpmāk – AIF).

S. Sedleniece turpina, ka Latvijas Bankas likums ir deleģējis tiesības pieprasīt no tirgus dalībniekiem datus uzraudzības funkciju veikšanai. Ņemot vērā, ka statistikas un uzraudzības regulāru procesu vajadzībām šādi dati tiek iegūti, šobrīd LVCA izteiktais priekšlikums nav aktuāls. Vienlaicīgi jāņem vērā, ka regulāra šādu datu apjomu ziņošanas pieprasīšana nebūtu pamatojama ar uzraudzības procesa vajadzībām, jo tie apjomi, kuriem ir noteikti limiti Valsts fondēto pensiju likumā, ir reāli veiktie ieguldījumi, savukārt parakstītais, bet vēl neieguldītais kapitāls vairāk attiecināms uz valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju (turpmāk – līdzekļu pārvaldītājs) iekšējās kontroles pārvaldības sistēmas darbību, kas arī tiek uzraudzīta.

S. Purgaile lūdz LVCA pārstāvjus pamatot iesniegtā priekšlikuma nepieciešamību.

H. Švarcs norāda, ka parakstītais kapitāls ir kapitāls, kuru līdzekļu pārvaldītājs apņēmis ieguldīt AIF (iespējkapitāls, nekustamais īpašums, infrastruktūra, jebkas cits), bet vēl nav ieguldījis. Piemēram, paredz, ka ieguldīs 10 milj. *euro*, un četrus līdz piecu gadu laikā šie 10 milj. *euro* AIF pārvaldnieks tos pieprasa iemaksāt. Pašlaik LVCA publiski pieejamā statistikā redz tikai to, kāds kapitāls ir ieguldīts AIF. Piemēram, pirmajā gadā redzams, ka ir ieguldīts 1 milj. *euro*, bet faktiskais uzņemto saistību apjoms būs krietni lielāks, piemēram, 10 milj. *euro*, un šo summu LVCA nekur neredz. Tas ir radījis problēmas, piemēram, ir noteikti limiti, cik daudz drīkst ieguldīt AIF. LVCA gribētu palielināt ieguldījuma limitu AIF, bet nevar pamatot, kāpēc no atļautajiem 10 % ieguldīti tikai 2,5 %, jo statistikā nekur neparādās, ka saistības ieguldīt vairāk nekā 2,5 % (kopā ar parakstīto kapitālu). Līdzekļu pārvaldītājs ieguldījumus plāno ne tikai 1 milj. *euro*, bet visu 10 milj. *euro* apmērā, jo tie nekontrolē, cik ātri AIF pārvaldnieks šos līdzekļus pieprasīs. Nosakot limitus AIF, protams, jāskatās, ja ir parakstīts 2,5 % no ieguldītajiem 3 %, tad jānorāda, lai AIF iegulda atlikušos līdzekļus, tomēr ir situācijas, kad ieguldīti ir 2–3 %, bet parakstītais kapitāls ir 10 vai 12 % uz jauniem ieguldījumiem Latvijā un Baltijā.

H. Švarcs papildina, ka LVCA būtu svarīgi zināt par veiktajiem un plānotajiem ieguldījumiem arī no kapitāla tirgus palielināšanas viedokļa, jo šī starpība starp ieguldīto un parakstīto kapitālu (plānotie ieguldījumi) ir ļoti būtiska. Līdzekļu pārvaldītājiem šī informācija ir, jo citādi tie nevarētu pārvaldīt likviditāti, un šajā gadījumā ziņot regulatoram būtu ieteicams. LVCA nesaredz nesamērīgu administratīvo slogu datu pieprasīšanā, lai

norādītu plānotos ieguldījumus, t.i. parakstītā, bet vēl neieguldītā kapitāla apmēru, jo līdzekļu pārvaldītājiem šie dati ir, un sabiedrība varētu pārlicināties, cik daudz tiek ieguldīts Latvijā un kas ir sagaidāms tuvākajos gados.

E. Dundure norāda, ka valsts fondēto pensiju plāniem ir šie limiti un laba pārvaldība nosaka ļoti rūpīgi sekot tiem līdz. Latvijas Banka uzrauga šo tirgus segmentu un seko, kā tiek pārvaldīti riski, tajā skaitā likviditātes, pēc abiem rādītājiem – gan ieguldītā, gan parakstītā kapitāla apjoma. Latvijas Banka uzraudzības vajadzībām iegūst šo informāciju reizi gadā, nevis reizi ceturksnī.

E. Dundure atgādina, ka pārskatu publicēšana notiek konsolidētā veidā, tā netiks sadalīta pa pārvaldītājiem un pa plāniem. Lai varētu zināt, cik konkrētais līdzekļu pārvaldītājs ir parakstījis kapitālu ieguldījumiem AIF, komunikācijā sabiedrībai būtu vērts papildināt AIF gada pārskatu par konkrētu plānu. AIF pārskata datus, kurus Latvijas Banka publisko, nevarēs attiecināt pret parakstīto, bet vēl neiesaukto kapitāla apjomu. Esošo ieguldījumu izvietojumu tas neatspoguļos, jo AIF nav aizliegts ieguldīt arī ārpus Latvijas. Jāatceras, ka pastāv risks, ka parakstītais kapitāls var arī neienākt. Līdz ar to, ja publicē šādus datus, tiem jābūt pamatotiem un skaidriem.

S. Sedleniece papildina, ka LVCA var vērsties pie saviem biedriem – AIF pārvaldniekiem un aicināt gada pārskatos norādīt datus par kapitālu, kuru ieguldītāji ir uzņēmušies par pienākumu iemaksāt, bet kurš vēl nav ieguldīts.

A. Titova norāda, ka līdzekļu pārvaldītāji attiecībā pret AIF pārvaldniekiem parasti ir īpašākā stāvoklī un bieži ir saistīti ar konfidencialitātes līgumiem, kas liedz viņiem publiski sniegt šos datus.

E. Dundure norāda, ka pensiju 2. līmeņa pārvaldniekiem noteikti nebūtu iebildumu par datu publiskošanu, šādi ierobežojumi nepastāv.

S. Bajāre piebilst, ka Latvijas Finanšu nozares asociācijas (turpmāk – FNA) biedri neiebilst LVCA priekšlikumam, jo šādi dati ir pieejami un neuzskata, ka tas radītu administratīvu slogu, ja atskaitē būtu vēl viena aile.

S. Purgaile aicina klātesošos Konsultatīvās padomes locekļus izteikt viedokli, vai viņi atbalsta LVCA priekšlikumu.

A. Korbutis atbild, ka nav komentāru.

A. Arhipenko atbild, ka nav komentāru.

E. Dundure norāda, ka LVCA un FNA ir vienojušās, ka neiebilst datu vākšanai un to publicēšanai, vienlaicīgi atgādinot, ka ir citi veidi, kā politikas veidotāji varētu iegūt šos datus, tomēr uzraudzības vajadzībām ik ceturksni šādu datu pieprasīšanai nav pamatojuma.

No Konsultatīvās padomes klātesošajiem locekļiem nav saņemti citi priekšlikumi, viedokļi vai vērtējumi par izskatāmo jautājumu.

Nolemj:

1. Atbalstīt Latvijas Privātā un Iespējkapitāla asociācijas izteikto priekšlikumu par papildinājumu pārskatu datu tvērumā saistībā ar parakstīto, bet neiemaksāto kapitālu alternatīvo ieguldījumu fondos.

2. Aktualizēt noteikumu projektu "Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanas pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi" ar iestrādātu Latvijas Privātā un

Iespējkapitāla asociācijas priekšlikumu un virzīt turpmākai izskatīšanai Latvijas Bankas padomes sēdē.

Sēde tiek slēgta plkst. 11.50.

**ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU
ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU**

Sēdes vadītāja

S. Purgaile

Protokolētāja

I. Grava